

Sømna
kommune

TRAFIKKPLAN FOR SØMNASKOLEN

INNHOOLDSLISTE

1. Innledning

2. Målsetting

3. Tiltak

3.1 Generelle tiltak

3.2 Rutiner for skoleskyss med buss

3.3 Sykle til skolen

4. Hva sier Kunnskapsløftet og overordnet del

4.1 Kompetansemål etter 2. trinn

4.2 Kompetansemål etter 4. trinn

4.3 Kompetansemål etter 7. trinn

4.5 Kompetansemål etter 10. trinn

5. Årsplan 1.-10. trinn

6. Rutinebeskrivelser for turer ved Vik skole

6.1 Forarbeid

6.2 Busstur

6.3 Skitur, sykkeltur eller fottur

6.4 Ved vann

6.5 Ulykker på tur

1. Innledning.

Sømnskolen har to geografisk plasserte skoler. Berg skole har 1.-4.trinn og SFO, Vik skole har 5.-10.trinn. Høsten 2022 er det 85 elever ved Berg skole, og 155 elever ved Vik skole. Begge skolene ligger like inntil fylkesvei 17, både på Berg og i Vik. Skolene har nærhet til skog, fjell og fjære, noe som gir oss gode muligheter til turer både til fots og på sykkel. Trafikksikkerhet vil i denne sammenheng være en viktig faktor som må vurderes.

Elevene går, sykler, blir kjørt av foreldre og tar buss til og fra skolen. Arbeidet med trafikksikkerhet blir dermed en kontinuerlig prosess for å sikre best mulig trafikkforhold rundt skolen.

Oversikt over av- og påstigning buss, sykkelparkering, SFO hente/bringe og ansatteparkering.

Oversiktsbilde Berg skole

Oversiktsbilde Vik skole

2. Målsetting

Å være en trafikksikker skole innebærer ikke en garanti for at ulykker ikke skjer, men er et kvalitetsstempel på godt og helhetlig trafikksikkerhetsarbeid. Målsettingen med trafikksikkerhetsarbeid i skolen er at:

- **Elevene** skal få kunnskap, ferdigheter og positive holdninger til en ansvarlig atferd i trafikken.
- **foresatte** bidrar med gode holdninger og trafikksikker utrustning av elevene, og forhindrer at trafikkfarlige situasjoner oppstår i hente- og bringesituasjoner ved skolen.
- **ansatte** følger de planer og retningslinjer skolen har for opplæring og turer, samt opptre som gode rollemodeller for elevene.

3. Tiltak

3.1 Generelle tiltak

- Hver høst gjennomgås rutiner for å ivareta sikkerheten på turer med de ansatte.
- Sømnskolen har trafikkopplæring på alle trinn
- Hvert år blir det foretatt risikoanalyse av skolens nærområde i forbindelse med ledelsen og verneombudets gjennomgang av blant annet HMS-arbeidet ved skolen. Da blir også trafikkbildet en automatisk del av denne kartleggingen. Eventuelle avvik blir da rapportert videre til ansvarlig i kommunen.
- Trafikk og trafiksikkerhet er et tema som blir tatt opp på alle skolens foreldremøter om høsten, og drøftet jevnlig i FAU.
- Trafikkplan viderefremmes til busselskapet som har ansvar for skoleskyss.
- FAU samarbeider med skolen om holdningsskapende tiltak der foresatte informeres, og blir aktivt med i den forebyggende trafikkopplæringen.
- Skolen gir anbefalinger til foresatte om sikkerhet i forbindelse med å gå/sykle til og fra skolen, i hente- og bringesituasjoner, og ved å påse at eget barn bruker refleks, hjelm og godkjent sykkel.
- Trafikkansvarlig ved skolen er rektor.
- Skolen har utarbeidet retningslinjer for turer til fots, på sykkel, med bil og buss, og disse implementeres i skolens internkontroll.
- Skolen har sykkelhjelmer til utlån for de elevene som ikke har dette.
- Elevene får utdelt refleks fra skolen hver høst.
- Skolen har refleksvester som skal brukes både av elever og ansatte når man er utenfor skolens område.

3.2 Rutiner for skoleskyss med buss:

- Det er bussvakt med refleksvest ved skolestart og skoleslutt. Disse etterser elever som skal på buss, bytte buss, krysse hovedvei ol.
- Berg: Elevene venter innenfor gjerdet til alle bussene er på plass, før de kan stige på bussene.

Vik: Ved enden av skolebygget er det en hvit linje som ikke skal krysses før alle busser er på plass.

- Elever fra Berg som skal bytte buss i Vik, oppholder seg på anvist område til de får beskjed om å gå på ny buss.
- Elever som er i svømmehallen siste time må vente der til alle busser er på plass.
- Elever som ikke skal reise med buss må gå på innsiden av gjerdet ved banen i Vik, slik at de ikke går der bussene skal kjøre.

3.3 Sykle til skolen

Sykling er både miljøvennlig, morsomt og effektivt. Samtidig krever det oppmerksomhet, skikkelig utstyr og at du tar både din egen og andres sikkerhet på alvor når du er ute i trafikken. Endring i forskrift til opplæringsloven §12-1 av 20.august 2015, gir foreldrene rett til å bestemme når deres barn kan sykle til skolen. Skolen anbefaler likevel at det er noen grunnleggende ferdigheter som bør vurderes først. Det er spesielt tre ting som er viktig for en syklist å huske på:

- Kjenn trafikkreglene.
- Beskytt hodet.
- Vær en klok syklist.

Trygg trafikk har følgende anbefaling for hva eleven bør kunne før de får sykle alene til skolen:

- De må kunne mestre sykkelen godt, ha god balanse, kunne gi tegn, se bakover og stanse
- De må kunne grunnleggende trafikkregler
- De bør ha gjennomgått sykkelopplæring over tid
- De må ha trent i trafikken sammen med en voksen

Husk hjelm! Sømnskolen har påbud om bruk av hjelm når vi er på sykkelturner i skoletiden.

4. Hva sier kunnskapsløftet

Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrong.

Elevane og lærlingane skal lære å tenkje kritisk og handle etisk og miljøbevisst. Dei skal ha medansvar og rett til medverknad.

Overordnet del

Overordnet del sier at opplæringen skal danne hele mennesket, og gi hver og en mulighet til å utvikle egne evner. Danning skjer når elevene får kunnskap om og innsikt i, men også gjennom opplevelser og praktiske utfordringer i undervisningen og i skolehverdagen. Elevene dannes i møte med andre og gjennom fysisk og estetisk utfoldelse som fremmer bevegelsesglede og mestring. Vi kan med andre ord begrunne og forankre trafikkopplæring i skolen i verdier og prinsipper for grunnopplæringen i overordnede del av læreplanen, men også i de ulike fagenes sentrale verdier og kjerneelement. I de neste punktene ser vi på relevante kompetansemål i ulike fag for trinnene.

4.1 Kompetansemål etter 2.trinn i

Kroppsøving :

- Mål for opplæringa er at eleven skal kunne øve på trygg ferdsel i trafikken.

Samfunnsfag :

- utvikle og presentere samfunnsfaglege spørsmål
- Utforske og gi døme på korleis menneska påverkar klimaet og miljøet, og dokumentere korleis påverknadene kjem til syne i nærmiljøet

Naturfag:

- utforske sansene gjennom lek ute og inne og samtale om hvordan sansene brukes til å samle informasjon

Matematikk:

- lage og følge reglar og trinnvise instruksjonar i lek og spel

4.2 Kompetansemål etter 4. trinn i

Kroppsøving:

- Mål for opplæringa er at eleven skal kunne forstå og følge reglar i trafikken.

KRLE :

- identifisere og reflektere over etiske spørsmål
- sette seg inn i og formidle egne og andres tanker, følelser og erfaringer
- samtale om hva menneskeverd, respekt og toleranse betyr og hva det innebærer for hvordan vi lever sammen

Naturfag:

- Utforske observerbare størrelser som fart og temperatur og knytte dem til energi
- samtale om hva energi er, og utforske ulike energikjeder

4.3 Kompetansemål etter 7. trinn i kroppsøving:

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- Utforske og gjennomføre lek og spel saman med andre i ulike bevegelsesaktivitetar
- Øve på samansette bevegelsar, åleine og saman med andre
- Gjennomføre aktivitetar ut frå egne interesser og føresetnader i dans, friluftsliv, idrettsaktivitetar og andre bevegelsesaktivitetar
- Vurdere sikkerheit i uteaktivitet og naturferdsel og gjennomføre sjølvberging i vatn

Samfunnsfag:

- gi døme på kva lover, reglar og normer er og kva slags funksjon dei har i samfunn, og reflektere over konsekvensar av å bryte dei

RLE:

- samtale om og formidle etiske ideer fra sentrale skikkelser i filosofihistorien
- Utforske og beskrive egne og andres perspektiver i etiske dilemmaer knyttet til hverdags- og samfunnsutfordringer

Naturfag:

- lese og forstå faremerking og reflektere over hensikten med disse

Matematikk:

- formulere og løse problem frå eigen kvardag som har med tid å gjere

Kunst og håndverk:

- analysere visuelle virkemidler i ulike medier og belyse et aktuelt tema gjennom foto eller infografikk

4.4 Kompetansemål etter 10.trinn:

Samfunnsfag:

- utforske korleis teknologi har vore og framleis er ein endringsfaktor, og drøfte innverknaden teknologien har hatt og har på enkeltmenneske, samfunn og natur
- beskrive sentrale lover, reglar og normer og drøfte kva konsekvensar brot på desse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt

RLE:

- Utforske etiske ideer fra sentrale skikkelser i filosofihistorien og anvende ideene til å drøfte aktuelle etiske spørsmål
- identifisere og drøfte etiske problemstillinger knyttet til ulike former for kommunikasjon
- identifisere og drøfte aktuelle etiske problemstillinger knyttet til menneskerettigheter, bærekraft og fattigdom

Naturfag:

- Elevene skal gjøre greie for hvordan trafikksikkerhetsutstyr hindrer og minsker skader ved uhell og ulykker.
- Elevene skal gjøre rede for begrepene fart og akselerasjon, måle størrelsene med enkle hjelpemidler og gi eksempler på hvordan kraft er knyttet til akselerasjon.
- Elevene skal følge sikkerhetstiltak som er beskrevet i HMS-rutiner og gjøre risikovurderinger.

Kunst og håndverk:

- lage skisser til fornyelse av lokale omgivelser og modellere arkitektoniske løsninger som ivaretar ulike behov og interesser

5. Årsplan

Læringsressurser for alle trinn på www.tryggtrafikk.no

Trinn	Aktivitet	Mål
1.	Å gå langs en vei – uten fortau, med fortau og gang- og sykkelsti.	eleven skal kunne øve på trygg ferdsel i trafikken.
2.	- Elevene skal bruke refleks på skolevegen og på turer i skolens regi i den mørke årstida. - Gi elevene innsyn i hvordan de blir oppfattet av motorføreren (selv om du ser bilen, er det ikke sikkert bilføreren ser deg). - Eleven skal vite hvordan man sikkert skal krysse en gate/vei. - Eleven skal kunne følge regler for passasjerer i bil og buss. - Eleven skal kunne riktig bruk av refleks. - Eleven skal bruke riktig trafikksikkerhetsutstyr.	- utforske sansene gjennom lek ute og inne og samtale om hvordan sansene brukes til å samle informasjon - lage og følge regler og trinnvise instruksjoner i lek og spel Lenke 1.-4.: https://www.tryggtrafikk.no/opplaering/skole/undervisningsmaterieell/undervisningsmaterieell-for-1-4-trinn/
3.	Repetere hvordan de kan bli oppfattet av motorføreren (selv om du ser bilen, er det ikke sikkert bilføreren ser deg).	eleven skal kunne forstå og følge regler i trafikken.
4.	- Eleven skal kunne forstå viktigheten av, og følge påbud- og forbud- skiltene. - Elevene skal kunne bruke sykkelhjelmer riktig.	Utforske observerbare størrelser som fart og temperatur og knytte dem til energi Lenke 1.-4.: https://www.tryggtrafikk.no/opplaering/skole/undervisningsmaterieell/undervisningsmaterieell-for-1-4-trinn/

5.	• Sykkelopplæring, trafikkregler og praktiske øvelser. • 1 dag på Sykkelgården i Brønnøysund. Kontaktperson: Kenneth Volden, 75012282 (Hege Estensen. 75012280/85) • Sykkeldag m godkjenning av sykkel • Ferdighetstrening i trafikk – Sykkelturer.	• Utforske og gjennomføre lek og spel saman med andre i ulike bevegelsesaktivitetar. • gi døme på kva lover, reglar og normer er og kva slags funksjon dei har i samfunn, og reflektere over konsekvensar av å bryte dei. • Vurdere sikkerheit i uteaktivitet og naturferdsel og gjennomføre sjølvberging i vatn.
6.	• Repetisjon av sykkelopplæring, trafikkregler og praktiske øvelser. • Sykkeldag m godkjenning av sykkel. • Ferdighetstrening i trafikk – Sykkelturer.	
7.	• Trafikktelling og statistikk. • Repetisjon av sykkelopplæring, trafikkregler og praktiske øvelser. • Førstehjelpskurs – grunnleggende førstehjelp. • Ferdighetstrening i trafikk – Sykkelturer.	Lenke: 4.-7.: https://www.tryggtrafikk.no/opplaring/skole/undervisningsmaterie/4-7-trinn/
8.-10.	• Unge og rus – rusmidler i trafikken, trafikkskader. • Statistikk • Trafikksikkerhetsutstyr – gjøre forsøk med melon og hjelm. Lys og refleksjon – refleks – gjennomføre forsøk med lys, syn og farger. • Kraft, fart og akselerasjon i trafikken. • Friksjon og bremselengde. • Førstehjelpskurs – grunnleggende førstehjelp, hjerte- og lungeredning.	• Elevene skal gjøre greie for hvordan trafiksikkerhetsutstyr hindrer og minsker skader ved uhell og ulykker. • Elevene skal gjøre rede for begrepene fart og akselerasjon, måle størrelsene med enkle hjelpemidler og gi eksempler på hvordan kraft er knyttet til akselerasjon. • Elevene skal følge sikkerhetstiltak som er

		beskrevet i HMS-rutiner og gjøre risikovurderinger. Lenke 8.-10.: https://www.tryggtrafikk.no/opplaering/skole/undervisningsmaterieell/8-10-trinn/
	Sømnaskolens trafikkplan gjøres kjent og tas opp hver høst på foreldremøter for alle trinn. Se vedlegg: <i>Foreldremøteplan Sømnaskolen</i>	Trafikk og trafikksikkerhet i samarbeid mellom skole og heim.

6. Rutinebeskrivelser for turer ved Sømnskolen

6.1 Forarbeid

- Gå gjennom eventuelle tidligere vurderinger av tilsvarende aktivitet før planlegging og organisering av opplegget. Gi informasjon til hjemmet.
- Minimum 2 voksne har ansvar for hver gruppe. De ansvarlige for hver gruppe avtaler den enkeltes oppgaver.
- En voksen fra hver gruppe skal ta med førstehjelpsutstyr og mobiltelefon.
- Ansvarlig voksen tar med elevliste med telefonnummer til foresatte.
- Ha oversikt over antall elever!
- Gi beskjed til avdelingsleder / kontoret i god tid i før utflukten/turen.

6.2 Buss

Personalets ansvar:

- Informer elevene om hvordan de skal oppføre seg på stoppested og om bord i bussen.
- Ha full oversikt over avreisetidspunkt, reisemål og tidspunkt for retur.
- Påse at tidspunktene blir overholdt, og at elevene holder seg samlet.
- Pass på at elevene sitter i ro i setene og bruker sikkerhetsbelte under hele turen.
- Plasser deg i bussen slik at du kan følge med elevene, og gripe inn ved avvikende atferd.
- Ta en runde i bussen etter at elevene har gått av for å ta deg av gjenglemte gjenstander, søppel mm.
- Hjelp elevene / sjåføren med lasting / lossing av bagasje.

Elevenes ansvar:

- Vær presis, både ved avreise og retur.
- Stå i ro på stoppestedet når bussen kommer.
- Gå rolig inn i bussen, sett deg i setet og spenn på deg sikkerhetsbeltet.
- Sitt i ro under hele turen.
- Bruk «innestemme» når du skal kommunisere med andre i bussen.
- Ikke spis eller drikk i bussen.
- Sjekk at du får med deg alle eiendelene dine (inkludert søppel) når du forlater bussen.
- Se deg godt for dersom du skal krysse veien etter at du har gått av bussen.

6.3 Skitur, sykkelstur eller fottur

- Når vi går på tur skal det alltid være en voksen som går først og en voksen som går sist.
- Hvis en tur går langs trafikkert vei, repeterer vi reglene for god ferdsel i trafikken som fotgjenger, samt hvordan man krysser en vei.
- Vi bruker refleksvest når vi sykler eller går langs vei.
- Når elever skal i akebakker eller lignende, er det svært viktig at de som har ansvar for gruppen har vurdert forholdene nøye først. De voksne skal være på plass i bakken før aktiviteten startet (øverst, nederst og eventuelt i bakken).
- Elever som står slalåm / snowboard skal ha hjelm.
- Elever som skal sykle skal ha sykkelhjelme, og en sykkel som tilfredsstiller kravet til en fungerende sykkel. En voksen sykler først, og en til sist.

6.4 Ved vann

- Elevene skal ha skriftlig tillatelse til bading fra foresatte.
- Bading skal kun foregå når en voksen med gyldig livredningsprøve er tilstede.
- Voksen med ansvar for bading skal ikke selv være i vannet og skal ikke ha ansvar for mer enn 15 elever samtidig.
- Elevene skal ha lært badevettreglene.

6.5 Ulykker på tur

- Ved alvorlige ulykker varsles 113 og ledelsen ved skolen, som varsler pårørende. Ivareta elevenes sikkerhet og trygg ulykkesstedet.
- Ved mindre alvorlige ulykker varsles ledelsen og foreldre som sammen vurderer videre tiltak.
- Ved legebesøk skal RTV-skjema fylles ut og sendes til NAV.
- Skolen /ansatt skriver alltid en rapport på hendelser, selv om ikke lege eller Nav er involert på det aktuelle tidspunktet for hendelse/ulykke.

Ved brudd på rutinene for å ivareta sikkerhet på turer, meldes det inn som avvik!

